

Näringsdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruksministrarna) den 6 november 2017

Kommenterad dagordning

Ansvarigt statsråd: Sven-Erik Bucht

Icke lagstiftande verksamhet

3. Rapport om hållbar användning av bekämpningsmedel *- Föredragning av kommissionen och diskussion*

Förslagens innehåll:

Enligt Europaparlamentet och rådets direktiv 2009/128/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel ska alla medlemsstater ta fram nationella handlingsplaner för att minska riskerna med och konsekvenserna av användningen av bekämpningsmedel. Kommissionen har i den rapport som kommer att presenteras vid rådet granskat samtliga medlemsstaters handlingsplaner. Rapporten baseras även på tidigare revisioner på området, på svaren på ett frågeformulär som skickats till alla medlemsstater, samt på undersökningsresor som gjorts till sex medlemsstater, däribland Sverige, under 2017.

Kommissionen önskar på rådsmötet ha en diskussion kring vilka åtgärder som mest effektivt bidrar till att nå målen enligt direktivet samt vilka eventuella ytterligare åtgärder som behövs för att påskynda arbetet med integrerat växtskydd.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att det finns flera goda erfarenheter från det svenska genomförandet av direktivet som kan lyftas fram. Sverige har sedan länge arbetat med integrerat växtskydd, vilket bl.a. innebär att förebyggande åtgärder ska vidtas, att skadliga organismer ska övervakas, att hållbara icke-kemiska metoder ges företräde framför kemiska metoder samt att de kemiska växtskyddsmedel som används ska vara målspecifika

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i Miljö- och jordbruksutskottet tidigare.

4. Handelsrelaterade jordbruksfrågor

- Föredragning av kommissionen

Bakgrund

Vid WTO-ministermötet i Nairobi i december 2015 lyckades medlemmarna enas om ett Nairobi-paket som bl.a. innebär en utfasning av exportbidrag. Diskussioner pågår nu för att förbereda nästa WTO-ministermöte som äger rum den 10-13 december 2017 i Buenos Aires, där särskilt prioriterade jordbruksfrågor är begränsningar av handelsstörande jordbruksstöd, en permanent lösning för offentlig lagerhållning för livsmedelsförsörjning, den särskilda skyddsmekanismen (SSM) för utvecklingsländer samt stöd till bomullssektorn. EU-kommissionen har tillsammans med Brasilien förhandlat fram ett gemensamt förslag om begränsningar av handelsstörande jordbruksstöd. Även ett förbud mot fiskesubventioner som bidrar till ett ohållbart fiske finns med på dagordningen.

EU:s handelsagenda omfattar också frihandelsförhandlingar med ett flertal parter. De senaste åren har förhandlingarna med USA och det s.k. TTIP-avtalet (Transatlantic Trade and Investment Partnership), rönt störst uppmärksamhet, men som för närvarande inte är aktiva. EU avslutade

förhandlingarna med Japan i somras i vilka EU företrädesvis har offensiva jordbruksintressen. EU förhandlar med bl.a. Mexiko, Mercosur¹ och sedan 2016 med Indonesien och Filippinerna. Förhandlingar avses starta med Australien och Nya Zeeland under hösten 2017.

Förslag till svensk ståndpunkt

Det multilaterala samarbetet inom ramen för WTO kvarstår som en prioritet för regeringen. Regeringen stödjer att kommissionen är aktiv i förberedelsearbetet inför nästa WTO-ministermöte i Buenos Aires. Regeringen stödjer likaså EU:s förhandlingar med olika parter om bilaterala och regionala frihandelsavtal och för fram offensiva intressen på jordbruksområdet utan att avkall görs på viktiga värden såsom människors och djurs hälsa, klimat och miljö.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i Miljö- och jordbruksutskottet inför jordbruks- och fiskerådet i juli 2017. Det gemensamma WTO-förhandlingsförslaget med Brasilien var uppe som en övrig fråga på jordbruks- och fiskerådet den 1 juni 2017.

5. Hållbar markförvaltning

- Diskussion

Förslagens innehåll:

Det estniska ordförandeskapet har uppmärksammat frågan om behov av skydd av mark och hållbar markförvaltning. En högnivåkonferens anordnades den 5-7 oktober i Tallinn som uppmärksammade policyfrågor, klimatförändringar, markdata, kommunikation och behov av medvetandegörande insatser om hållbar markförvaltning, med koppling till produktionsförutsättningar.

Ordförandeskapet pekar i slutsatserna från konferensen på behovet av att föra diskussion om markfrågor i syfte att bevara marker. Agenda 2030 innehåller direkta och indirekta mål med koppling till hållbar markförvaltning. Initiativ finns på internationell nivå under FN i form av

¹ Brasilien, Argentina, Uruguay och Paraguay

konventioner om ökenspridning, biologisk mångfald och klimat som berör och påverkar markförvaltning. Möjligheter bör finnas att inom kommande reform av den gemensamma jordbrukspolitiken, GJP, förfinas instrumenten på området. I en nyligen genomförd analys av markrelaterade politikområden framkommer att GJP har en stor potential för skydd av mark. Åtgärderna är dock spridda på olika styrmedel som tvärvillkor, förgröning och landsbygdsprogram, utan kvantifierade mål.

Huvudansvaret för skydd av mark och tillhörande processer ligger under miljørådet men då livsmedelsproduktion är beroende av markförvaltning inbjuder ordförandeskapet jordbruks- och fiskerådet att diskutera hur nuvarande höga jordbruksproduktion kan bibehållas samtidigt som jordbruksmarken brukas hållbart, samt olika strategier för att skydda värdefull åkermark och undvika att jordbruksmark tas i anspråk för hårdgjorda ytor, på såväl EU- som medlemsstatsnivå.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att åtgärder för en hållbar markförvaltning måste utgå från enskilda markers förhållanden, vilka skiftar stort såväl inom som mellan medlemsstaterna. Viktiga komponenter i arbetet är tillgång till kunskap, medvetenhet om behov av åtgärder såväl i ett kortsiktigt men även i ett långsiktigt perspektiv, samt utveckling av teknik och metoder för hållbar markförvaltning. Relevanta policyåtgärder är t.ex. ökad kunskapsspridning genom information och rådgivning riktad till brukare och riktade åtgärder inom den gemensamma jordbrukspolitiken andra pelare.

Regeringen anser att frågor om skydd av värdefull åkermark i huvudsak är en nationell kompetens mot bakgrund av frågornas begränsade gränsöverskridande påverkan. På EU-nivå är det positivt att utbyta erfarenheter om arbetssätt, t.ex. om hur man kan skapa en bra diskussion och förståelse mellan olika aktörer och sektorer i frågor om användning av jordbruksmark.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i Miljö- och jordbruksutskottet tidigare.

ÖVRIGA FRÅGOR

6. Resultaten av toppmötet om likvärdig kvalitet i produkter för alla (Bratislava den 13 oktober 2017)

- Information från den slovakiska och den tjeckiska delegationen

Slovakien och Tjeckien är bekymrade över att vissa multinationella företag säljer livsmedel med samma varumärke och liknande förpackning men med olika kvalitet, ingredienser och förpackningsstorlek i olika medlemsstater. De har stöd av Polen, Ungern och Bulgarien.

Ett möte för att diskutera frågan arrangerades i Bratislava den 13 oktober 2017. På mötet framförde arrangerande medlemsstater sin syn på problemet och diskuterade frågan med övriga deltagare. Förutom representanter för andra medlemsstater deltog även representanter från kommissionen, Europaparlamentet, samt vissa europeiska konsument- och branschorganisationer.

Frågan berör både regler om livsmedelsinformation (förordning [EU] nr 1169/2011) och regler om otillbörliga affärsmetoder (direktiv 2005/29/EG). Några aktörer anser att det krävs ändrade regler för att komma åt problemet medan andra anser att det kan lösas genom att tillämpa befintliga regler.

Kommissionen har publicerat ett tillkännagivande om tillämpningen av EU:s regler gällande det specifika fallet livsmedel (2017/C 327/01).

Kommissionen har även anslagit medel till Joint Research Center (JRC) i syfte att utveckla riktlinjer för enhetliga testmetoder för att få jämförbara och tillförlitliga kontroller i hela EU.